

### Інформація

#### про наукову та науково-технічну діяльність кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти за 2020 рік

**. Інформація про діяльність структурного підрозділу з комерціалізації науково-технічних розробок** (коротко описати результати діяльності підрозділу у 2020 році, застосовані методи, підходи тощо в організації роботи центру – до 15 рядків)

У 2020 році, кафедрою соціальної роботи та інклюзивної освіти було заплановано та проведено як платну наукову послугу II Інтернет-конференцію «Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти» проводилася 22-23 жовтня 2020. Учасниками конференції виступили понад 25 науковців та фахівців-практиків у галузі соціальної роботи, соціальної педагогіки та інклюзивної освіти.

**Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених** (коротко описати діяльність Ради молодих учених тощо – до 7 рядків).

На кафедрі працює 3 молодих учених (віком від 26 до 35 років), з яких 1 має науковий ступінь кандидата педагогічних наук, 1 викладач навчається в аспірантурі. Членами РМУ кафедри проводяться наукові заходи різного тематичного спрямування (академічна доброчесність, інформаційно-комунікаційні технології в освіті, міжнародні програми мобільності тощо). Молоді учені є керівниками конкурсних і переможних студентських наукових робіт на конкурсах та олімпіадах всеукраїнського рівня.

#### 1. Окремі статистичні дані навести відповідно до таблиць:

| Роки | Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів | Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі | Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2020 | 74 %                                                                                                         | 12                                                                 | 100%                                                                                     |

#### 2. Кількість студентів, які брали участь в олімпіадах

| П.І.Б. керівника | П.І.Б. студента | Назва і статус конкурсу, олімпіади                 | Місце і дата проведення                                            | Зайняте місце     |
|------------------|-----------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Анастасія ПОПОВА | Юлія ПІДДУБНА   | Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт | Мелітопольський державний педагогічний університет (березень 2020) | участь            |
| Надія КОТ        | Валерія УЗУНОВА | Всеукраїнський творчий конкурс                     | Глухівський національний                                           | Диплом II ступеня |

|  |  |                                                                         |                                                             |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--|
|  |  | для студентської<br>молоді<br>«ЗДОРОВА<br>ДИТИНА –<br>ЗДОРОВА<br>НАЦІЯ» | педагогічний<br>університет, м. Глухів<br>(квітень 2020 р.) |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--|

### 3. Кількість, обсяг і вихідні дані публікацій студентів (у т.ч. разом з викладачами)

| №   | Назва                                                                                                                                                     | Автор             | Характер<br>роботи<br>(вказати<br>стаття,<br>тези,<br>посібник,<br>...) | Вихідні дані                                                                                                                                                                         | Обсяг<br>(др.а.) | Співавтори       |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| 13. | Особливості соціально-педагогічної роботи у полікультурному освітньому просторі закладу дошкільної освіти засобами проектної діяльності                   | Олена ПРУДКОГЛЯД  | Стаття                                                                  | <i>Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти:</i> матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. С. 116-124.   | 0,2              | Анастасія ПОПОВА |
| 14. | Змістові та організаційні основи соціально-педагогічної технології медіаторства та відновлюваного підходу у вирішенні конфліктів в учнівському середовищі | Олена БАТАГ       | Стаття                                                                  | <i>Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти:</i> матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. С. 97-106.    | 0,2              | Анастасія ПОПОВА |
| 15. | Гендерна рівність у владі: досвід України та Європи.                                                                                                      | Наталія РИБНІКОВА | Тези                                                                    | Збірник тез наукових доповідей студентів Бердянського державного педагогічного університету на Днях науки 14 травня 2020 р. Том 1. Педагогічні науки. Бердянськ: БДПУ, 2020. С. 163- | 0,1              | Наталія МАЦЕЙКО  |

|     |                                                                                                                           |                  |        |                                                                                                                                                                                          |     |                     |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------------|
|     |                                                                                                                           |                  |        | 165.                                                                                                                                                                                     |     |                     |
| 16. | Подолання гендерних стереотипів у сприйнятті жінки-керівника та чоловіка-керівника.                                       | Наталія КЛОЧКО   | Тези   | Збірник тез наукових доповідей студентів Бердянського державного педагогічного університету на Днях науки 14 травня 2020 р. Том 1. Педагогічні науки. Бердянськ: БДПУ, 2020. С. 151-153. | 0,1 | Наталія МАЦЕЙКО     |
| 17. | Соціальна адаптація дітей з особливими освітніми потребами до закладу дошкільної освіти.                                  | Дар'я ЗЛЕНСЬКА   | Стаття | <i>Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції.</i> С. 42-46.         | 0,2 | Анастасія ТУРГЕНЄВА |
| 18. | Формування культури споживання у дітей старшого дошкільного віку.                                                         | Юлія САФОНЕНКО   | Стаття | <i>Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції.</i> С. 47-51.         | 0,2 | Катерина ПЕТРОВСЬКА |
| 19. | Блог (інтернет-форум) як інноваційний засіб організації методичної роботи педагога соціального закладу дошкільної освіти. | Тетяна СЕЛЕЦЬКА  | Стаття | <i>Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції.</i> С. 51-59.         | 0,2 | Катерина ПЕТРОВСЬКА |
| 20. | Формування етики ділового спілкування як                                                                                  | Наталія ВОЛЬХІНА | Стаття | <i>Соціально-освітні домінанти професійної</i>                                                                                                                                           | 0,2 | Катерина ПЕТРОВСЬКА |

|     |                                                                                        |                 |        |                                                                                                                                                                             |     |                  |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------|
|     | складової професійної культури педагога соціального.                                   |                 |        | підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. С. 80-86.                                           |     |                  |
| 21. | Домашнє насильство над жінкою та протидія його наслідкам у форматі притулку (шелтеру). | Оксана УМАНЦЕВА | Стаття | Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. С. 106-111. | 0,2 | Володимир КОТЛЯР |

#### **Кількість наукових гуртків і проблемних груп.**

##### Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

*Студентський науковий гурток «Соціалізація дітей та молоді в умовах сучасного соціокультурного простору».* Напрямок діяльності – вивчення особливостей впливу соціального середовища на соціалізацію та самовизначення дітей та молоді в сучасних умовах; особливості соціальної роботи в сільській територіальній громаді – керівник к. пед. н., доц. Н. Захарова.

*Студентський народознавчий гурток «Рідний край».* Метою гуртка є ознайомлення студентів з культурою, побутом, звичаями, педагогічними поглядами на виховання дітей українців та етнічних груп Північного Приазов'я (греки, болгар, німці, росіяни, чехи, євреї тощо), формування вміння організації культурно-дозвілєвого заходу на засадах етнопедагогіки та етнокультури українців і національних меншин. Завданнями гуртка є: 1) ознайомити гуртківців з етнодемографічною ситуацією на території українського Північного Приазов'я; національною та народною символікою українців та етнічних груп; особливостями забудови дворів, житла та домашнього інтер'єру мешканців Приазов'я; народним костюмом; традиційними стравами; особливостями фольклору болгар, греків та німців нашого регіону; родинними святами і обрядами українців, болгар, греків, німців тощо Північного Приазов'я; календарем народних свят етнічних груп нашого регіону; 2) навчити студентів складати сценарій культурно-дозвілєвого заходу на засадах етнокультури; 3) розвивати акторські вміння гуртківців; 4) виховувати любов до рідного краю, до його історії, культурних та духовних надбань; культуру міжетнічного спілкування. Науковий керівник – д. пед. н., проф. О. Гуренко.

**Кількість, назви, нагороди студентів за участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференціях, семінарах, наукових конкурсах (вказати наукових керівників).**

##### Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

**6. Юлія ВЛАСОВА;** здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; участь у Обласному конкурсі для обдарованої молоді ЗОР. Науковий керівник к.п.н. Анастасія ПОПОВА.

**7. Юлія ПІДДУБНА;** здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; участь у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2019/2020 н. р. за напрямом "Інформаційно-комунікаційні технології в освіті" на базі Мелітопольського державного педагогічного університету. Тема роботи: Інтернет-ресурси як

інноваційних засіб організації профорієнтаційної діяльності. Науковий керівник к.п.н. Анастасія ПОПОВА.

**Зазначити внутрішні стимулюючі заходи та відзнаки (до 5 рядків).**

1. Максим ШЕНДЛЕР (здобувач м 22СР групи) – ПЕРЕМОЖЕЦЬ обласного конкурсу «Студент року-2020» у номінації «Студент-патріот».
2. Анастасія СЕРДЮЧЕНКО (здобувачка 304 СР групи) – переможець конкурсу «Студент року-2020» у номінації «Студент – волонтер року».
3. Наталя РИБНІКОВА (здобувачка м 12 СР групи) – переможець конкурсу «Студент року-2020» у номінації «Студент – суспільний діяч року».

**Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів** (коротко зазначити тематику, наукових керівників, науковий результат, його значимість – до 40 рядків).

Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

Тема науково-дослідної роботи кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти з 2018-2023 р.р. – «Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти». **Керівник теми:** к.п.н., доцент Наталя ЗАХАРОВА.

**Виконавці:** проф. Ольга ГУРЕНКО, проф. Володимир КОТЛЯР, доц. Катерина ПЕТРОВСЬКА, доц. Наталя ЗАХАРОВА, доц. Сергій УЛЮКАЄВ, доц. Ірина СИЗОНЕНКО, доц. Анастасія ТУРГЕНЄВА, ст. викл. Анастасія ПОПОВА, ас. Наталя МИХАЙЛЕНКО.

Протягом реалізації комплексної теми кафедри професорсько-викладацьким складом розроблено та впроваджується 3 освітньо-професійні програми, підготовлено навчально-методичне забезпечення за всіма освітніми компонентами. Відбувається тісна співпраця із стейкхолдерами з метою оптимізації змісту ОП та ОК.

Науковцями кафедри підготовлено наукові статті теоретичного та прикладного характеру, викладачі беруть участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях, беруть участь у різних освітніх проектах і курсах підвищення кваліфікації.

До виконання комплексної теми кафедри залучаються здобувачі вищої освіти під час виконання та захисту конкурсних студентських наукових робіт та участі в студентських олімпіадах всеукраїнського рівня, а також під час написання курсових та магістерських робіт, тематика яких корелює з науковою темою кафедри.

Здійснюється підготовка 1 кандидатської дисертації в рамках науково-дослідницької теми кафедри.

**Підготовка кандидатів та докторів наук:**

- навчається в аспірантурах БДПУ та інших ВНЗ: прізвище, ім'я та по батькові; назва і № спеціальності; тема дослідження; науковий керівник; форма навчання (денна, заочна); місце навчання (назва ВНЗ); дата та місяць початку і закінчення навчання;

Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

**5. Наталія МАЦЕЙКО;** 011 – Освітні, педагогічні науки; тема дисертаційного дослідження: «Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з випадками гендерно-обумовленого насильства». Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор Ольга ГУРЕНКО; денна форма навчання; Бердянський державний педагогічний університет; початок навчання: 01.09.2020 р. – закінчення 31.08.2024 р.

- прізвище, ім'я та по батькові осіб, що входять до спеціалізованих рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій. Вказати назву спеціалізованих Рад;

**1. Ольга ГУРЕНКО** – член спеціалізованої вченої ради К 18.092.01 із захисту кандидатських і докторських дисертацій зі спеціальностей 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика); 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (при БДПУ).

**- члени кафедри, які були офіційними опонентами (П.І.Б. опонента, П.І.Б. здобувача, рада, спеціальність, дата):**

Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

1. **Анастасія ПОПОВА**; офіційний опонент дисертації Людмили КУРІННОЇ на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук; спеціалізована вчена рада Д 17.127.04 в Класичному приватному університеті; 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Педагогічні науки (28 грудня 2020 року) м. Запоріжжя. Тема: «Формування соціокультурної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі професійної підготовки».

**- члени кафедри, які надсилали відгуки на автореферати**

Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

1. **Катерина ПЕТРОВСЬКА, Ольга ГУРЕНКО**; відгук на автореферат САВЕЛЬЧУК Ірини Борисівни. Тема: «Теоретичні та методичні засади підготовки соціальних працівників до професійної діяльності в умовах інноваційного освітнього середовища університету»; спеціальність - 13.00.05 – соціальна педагогіка.

2. **Ольга ГУРЕНКО**; відгук на автореферат БЕРЕЗОВСЬКОЇ Людмили Іванівни. Тема: «Теоретичні і методичні засади формування комунікативно-мовленнєвої компетентності соціальних працівників у процесі професійної підготовки»; спеціальність – 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

3. **Катерина ПЕТРОВСЬКА**; відгук на автореферат ГРИБОЄДОВОЇ Тетяни Олександрівни. Тема: «Соціальна адаптація молодших школярів загальноосвітніх шкіл-інтернатів до самостійного життя»; спеціальність – 13.00.05 – соціальна педагогіка.

**Узагальнені дані про кількість публікацій:**

**- монографії (назва, вихідні дані, кількість друкованих аркушів):**

Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

Професійна підготовка соціального педагога в контексті засад компетентнісно-зорієнтованої парадигми : колективна монографія / за заг. ред. к.пед. н., доц. К. Петровська. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні», 2020. 248 с.

1. Попова А. С. Професійна підготовка соціальних працівників до роботи з мігрантами. *Професійна підготовка фахівців соціальної сфери на засадах компетентнісно-зорієнтованої парадигми: колективна монографія* / за заг. ред. к.пед.н., доц. К. Петровська. ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні»: Мелітополь, 2020. 248 с. С. 138 – 212 (3 др. арк);

2. Гуренко О. І. Система полікультурної освіти соціальних педагогів у закладі вищої педагогічної освіти. *Професійна підготовка фахівців соціальної сфери на засадах компетентнісно-зорієнтованої парадигми: колективна монографія* / за заг. ред. к.пед.н., доц. К. Петровська. ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні»: Мелітополь, 2020. 248 с. С. 8-42.(1 др.арк.)

3. Захарова Н. М. Інклюзивний простір закладу вищої освіти як простір рівних можливостей. *Професійна підготовка фахівців соціальної сфери на засадах компетентнісно-зорієнтованої парадигми: колективна монографія* / за заг. ред. к.пед.н., доц. К. Петровська. ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні»: Мелітополь, 2020. 248 с. С. 67-82.(1 др.арк.)

4. Котляр В. П., Михайленко Н. В. Соціально-освітнє середовище формування активної життєвої позиції майбутнього педагога соціального. *Професійна підготовка фахівців соціальної сфери на засадах компетентнісно-зорієнтованої парадигми: колективна монографія* / за заг.

ред. к.пед.н., доц. К. Петровська. ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні»: Мелітополь, 2020. 248 с. С. 98-117.(1 др.арк.)

5. Петровська К. В. Підготовка педагогіка соціальних до роботи з неформальними молодіжними об'єднаннями. *Професійна підготовка фахівців соціальної сфери на засадах компетентнісно-зорієнтованої парадигми: колективна монографія* / за заг. ред. к.пед.н., доц. К. Петровська. ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні»: Мелітополь, 2020. 248 с. С. 118-137.(1 др.арк.)

6. Улюкаєв С. Г. Підготовка фахівців із соціальної роботи до соціального захисту мігрантів в сучасних реаліях. *Професійна підготовка фахівців соціальної сфери на засадах компетентнісно-зорієнтованої парадигми: колективна монографія* / за заг. ред. к.пед.н., доц. К. Петровська. ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні»: Мелітополь, 2020. 248 с. С. 213-232. (1 др.арк.)

**- публікації в зарубіжних виданнях (назва, вихідні дані, кількість друкованих аркушів):**

**Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти**

7. Попова А. С. Соціальні і дидактичні вимоги до професійної підготовки соціальних працівників до роботи з мігрантами в університетах Швеції у сучасному європейському вимірі. *Intellectual capital is the foundation of innovative development (подана до друку)* (1др.арк.)

**- тези наукових повідомлень (назва, вихідні дані, кількість друкованих аркушів).**

**Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти**

8 Захарова Н. Інклюзивно-реабілітаційно-соціальний туризм як інноваційна форма підтримки людей з особливими потребами. *Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (Бердянськ, 21-22 жовтня 2020 р.). Бердянська, 2020. С. 23-28. (0,3 др.арк.)

9 Попова А. Soft skills у структурі професійної компетентності фахівця із соціальної роботи. *Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (Бердянськ, 21-22 жовтня 2020 р.). Бердянська, 2020. С. 87-92. (0,3 др.арк.) Попова А. С. Вплив особливостей покоління Z на сучасну професійну

10 орієнтацію. *Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку* : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (22- 23 квітня 2020 року) : збірник тез. Бердянськ : БДПУ, 2020. 183 с. С. 114 – 115. (0,1 др. арк)

11 Гуренко О. Професійна підготовка майбутніх соціальних педагогів до роботи в інклюзивній школі. *Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (Бердянськ, 21-22 жовтня 2020 р.). Бердянська, 2020. С. 5-14. (0,4 др.арк.)

12 Михайленко Н. Проблема професійної підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з випадками гендерно-обумовленого насильства. *Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (Бердянськ, 21-22 жовтня 2020 р.). Бердянська, 2020. С. 112-115. (0,2 др.арк.)

13 Михайленко Н. Протидія гендерному насильству в Україні: тенденції, проблеми, перспективи. *Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 22-23 квітня 2020 р.: збірник тез. Бердянськ: БДПУ, 2020. С. 180-181.(0,2 др.арк)

**Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти – 10,5**

**Організація кафедрою наукових конференцій всеукраїнського або регіонального рівнів**  
*Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти*

Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція «Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти» проводилася 22-23 жовтня 2020 року на базі кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти у співпраці з Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького, Хмельницьким національним університетом, Запорізьким національним університетом.

**XV. Наукометричні показники**

| №                                                      | ПІБ викладача       | Індекс Гірша згідно БД Scopus | Індекс Гірша згідно БД Google Академія |
|--------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------|----------------------------------------|
| <b>Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти</b> |                     |                               |                                        |
|                                                        | Ольга ГУРЕНКО       | 2                             | 6                                      |
|                                                        | Катерина ПЕТРОВСЬКА | -                             | 2                                      |
|                                                        | Володимир КОТЛЯР    | -                             | 2                                      |
|                                                        | Наталя ЗАХАРОВА     | -                             | 4                                      |
|                                                        | Сергій УЛЮКАЄВ      | -                             | -                                      |
|                                                        | Анастасія ТУРГЕНЄВА | -                             | 1                                      |
|                                                        | Анастасія ПОПОВА    | -                             | 3                                      |
|                                                        | Наталя МАЦЕЙКО      | -                             | -                                      |
|                                                        | Антон СЕРДЮЧЕНКО    | -                             | -                                      |